

Aan: het College van DenH

Van: fracties Water Natuurlijk en Natuur

Betreft: schriftelijke vragen Buitenland van Rhoon.

23-10-2022

Geacht College,

In het Buitenland van Rhoon vindt een bijzonder interessante transitie van de landbouw in combinatie met natuur plaats. U bent daarvan op de hoogte. Wij hebben begrepen dat het waterschap een goed contact met de gebiedscoöperatie heeft en dat er stappen worden gezet om tot samenwerking te komen. Een bezoek aan het gebied brengt ons tot een aantal vragen over de rol en positie van ons waterschap ter plekke. Dit met als doel de belangen van het gebied en WSHD te versterken.

Primaire waterkering

In maart 2018 kreeg WSHD de nationale prijs “Flora et Securitate” van Peter Glas, toen scheidend voorzitter van de Unie van Waterschappen. De prijs zet initiatieven in het zonnetje waarbij de inheemse flora wordt gecombineerd met veiligheid. WSHD had bij dijkverstekingsprojecten aan de Gorsdijk in 's-Gravendeel en de Buitendijk bij Strijensas het dijklichaam ingezaaid met een inheems plantenmengsel. Het toenmalige college was daar trots op en de inzet was dit bij nieuwe dijkversterkingen te gaan toepassen. In de begroting was hier ruimte voor gemaakt. Bij zijn vertrek begin 2019 maakte heemraad Leo van Gelder ons daar op attent. Hij vroeg nadrukkelijk om er op te letten dat het inzaaien van nieuwe dijken met inheemse planten voortgang zou vinden.

Vanuit het gebied werd in 2019 bij de aanpassing van de primaire waterkering langs het Buitenland van Rhoon nadrukkelijk verzocht om deze in te zaaien met een inheems plantenmengsel. Er was zelfs bereidheid om de extra kosten hiervoor voor rekening te nemen. Dat verzoek werd door WSHD afgewezen en de dijk is ingezaaid met een gebruikelijk grasmengsel. Dit, terwijl al decennia bekend is dat een variatie aan plantensoorten positief is voor de erosiebestendigheid van een dijk. Het is ook positief voor biodiversiteit en natuurlijke plaagonderdrukking in de aanliggende landbouwpercelen.

Vragen:

Hoe kan het dat WSHD, mede gelet op de in 2018 ingezette koers, een dergelijk verzoek weigert?

Wat gaat WSHD doen om de betreffende waterkering zo snel mogelijk een inheemse streekeigen plantengroei te geven met een daarop afgestemd beheer?

Wat is nu het beleid bij nieuwe dijkversterkingen?

Watersysteem

In het Buitenland is de capaciteit van het watersysteem en daarmee de mogelijkheden om extreme neerslag op te vangen sterk vergroot door de gebiedscoöperatie. Dat is een waardevol initiatief zonder kosten voor het waterschap. Dat moeten we koesteren naar onze mening. Het ligt dan voor

de hand de toename in capaciteit en in landschapskwaliteit op te nemen in de gebiedsplannen en aan te passen aan de doelstellingen voor de ontwikkeling van het Buitenland van Rhon.

Vragen:

Is WSHD bereid om het beheer van de hoofdwatgangen aan te passen aan de doelstellingen van de ontwikkeling van het gebied?

Ziet WSHD mogelijkheden om de overeenkomst met de aannemer hierop aan te passen dan wel het beheer van de hoofdwatgangen over te dragen aan de gebiedscoöperatie?

Het peilbeheer in het gebied lijkt niet afgestemd op de transitie die het Buitenland van Rhon door maakt. Er is naar verluidt een zomer en een winterpeil met een verschil van 10 cm. Duidelijk is dat de secundaire watgangen niet de gewenste diepte van 50 cm hebben en dat is een belemmering voor het bereiken van een betere waterkwaliteit.

Vragen:

Ziet WSHD ook dat het voor de hand ligt, dat gekoppeld aan de transitie in het gebied een herziening van het peilbesluit plaatsvindt; Immers de belangen in het gebied zijn wezenlijk veranderd?

Is WSHD bereid op voorhand het verschil tussen zomer en winterpeil op te heffen en het gehele jaar het zomerpeil te hanteren?

Essendijk

De aanplant en het beheer van de Essendijk is voor verbetering vatbaar en zou ook meer in lijn met de ontwikkeling van het Buitenland van Rhon kunnen worden gebracht. We hebben begrepen dat dit lastig is vanwege de vele betrokken (erf)pachters.

Vragen:

Wat is de positie van WSHD ten aanzien van de Essendijk en wat kan het waterschap hierin betekenen?

Is het waterschap bereid om zich hier voor in te zetten?

Algemeen

Het Buitenland van Rhon is begonnen als compensatie gebied voor de bouw van de Tweede Maasvlakte. Stap voor stap wordt gewerkt aan realisatie van het streefbeeld. Het groeit nu mogelijkwerijs uit tot een voorbeeldgebied voor de transitie van de Nederlandse landbouw.

Ook ons waterschap maakt een transitie door. Daarbij gaat het ook om andere vormen van samenwerking. De afgelopen tijd is gewerkt aan de stip op horizon voor het waterschap van de toekomst. Aansluiten bij het Buitenland van Rhon en daar op korte termijn "het waterschap van de toekomst" vorm geven en uitdragen lijkt ons van grote meerwaarde.

Vraag:

Hoe staat het College hier tegenover?